

Můj tip [2000]

Ještě jsme si dost nezvyklí myslet nejen „na“ budoucnost, ale zejména směrem „do“ budoucnosti. Kdysi dávno s tím začali staří Židé, ale brzo to vykolejilo do „posledních dnů“; křesťané to pak dogmaticky fixovali jako „odklad do nedohledna“. Sekularizace na jedné straně vedla k chirurgickému odříznutí „posledních dnů“, ale hned to bylo vyrovnáno různými utopiemi, které se pak „historicky znemožnily“. Postmoderna vyhláší někdy konec „velkých příběhů“ a tím i dějin, ale obratem ruky se před našimi zraky rodí nové „velké scénáře“, většinou ovšem katastrofické. Je to asi zcela nezbytné: tam, kde končí dějinná existence, vrací se mythos a s ním děs z budoucnosti. Ekologické důrazy vyvolaly šířící se volání po „udržitelném životě“ (jako by to byl ještě život). Nebylo a dosud není snadné prosazovat myšlenku „udržitelného rozvoje“. Globalizace vyvolává negativní emoce, zatlačující každou rozumnou úvahu. Avšak proti rostoucím negativním jevům nemá jistě smysl jen protestovat, ale je třeba nasadit vše, aby se globálně prosazovaly pozitivní, neoportunní rozvrhy. A to ovšem vyžaduje nejen činy, ale i „realistické vize budoucnosti“, které nebudou založeny jen na extrapolaci současných trendů. Bylo mi vskutku potěšením číst – někdy i s nesouhlasem nedávnou (1997) a v českém překladu zcela čerstvou knihu disidujícího Hanse Künga, která rozhodně stojí nejen za čtení a promýšlení, ale právě u nás také za zásadní a věcnou diskusi.

Hans Küng, *Světový étos*. Vyšehrad, Praha 2000. 364 strany. Doporučená cena 230,- Kč.